
Torbjørn Ydegaard

Anklagerne mod Gud – filosofen, fjeldklatreren og juristen Peter Wessel Zapffes livslange sagsanlæg mod Gud for svig og svigt

*Men hensigten, spør folket, meningen, maalet? Der er ingen hensigt, der er intet maal.
Tindesporten er meningsløs som selve livet, – derfor kan dens trolddom aldrig dø.*

Et provokerende foredrag, der forfølger Zapffes grundtese om livets tragedie og tragediens begrundelse i Guds Skaberværk og Hans manglende evne til at leve op til menneskets fordring om mål, mening og hensigt.

Vi følger Zapffes procedure først med myten om 'bueskytten ved vandhullet', der gennemskuer livets tomhed og hvordan vi undgår at erkende det – det er en civilisationskritik, der måske er mere aktuel nu end i myternes tid.

Dernæst følger vi den gammeltestamentelige Guds leg med Skaberværket, hvor slangen får hæderspladsen i fuldbyrdelsen af mennesket som 'skabt i Guds billede'.

Og vi ser, hvordan Hans letsindige vædemål med Satan knuser Jobs livsværk, og hvordan Jobs insisteren på en forklaring til sidst afslører guden som en *verdenshersker av grotesk primitivitet, en kosmisk huleboer, en skrythals og buldrebase*.

Jessusskikkelsen tager Zapffe under behandling med anklager om evigt skiftende selviscenesættelser. Det er den nagende tvivl om eget ophav, der er grunden til *det gennemfjollede skriftopfylderi*, hvor forskellige gammeltestamentelige tekster søges realiseret – afslutningsvis med dødelig udgang.

Som det sidste eksemplificerer Zapffe Helligånden gennem beretningen om branden i Grue kirke under pinsemessen i 1812. Det er en meningsløs og barsk begivenhed, der på trods af ihærdige forsøg ikke lader sig forklare i fornuftige termer på kristent grundlag.

Foredraget afsluttes med et forsvar, der bygger på Søren Kierkegaards stadieteori og søger at fastslå Zapffe som værende i 'det æstetiske'. Påstanden er, at han derved ikke via 'det etiske' når frem til 'det religiøse', der netop godtager den treenige Gud qua det absurde – det absurde, som Zapffe altså bekæmpede så indædt.

Det er således op til 'jurien' – tilhøreren/det enkelte menneske – at fælde dommen.

Torbjørn Ydegaard: *Peter Wessel Zapffe – kort fortalt*.